

СТАНОВИЩЕ

от Проф. Д-р Атанас Стефанов Йонков, дм
Ръководител Катедра“ Обща и оперативна хирургия“, МУ - София

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

Област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, направление 7.1. Медицина

Научна специалност: „Обща хирургия“

Автор: д-р Анастазия Симеон Петреска

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Институция: Научен съвет, АСК УМБАЛ „Токуда“, София

Тема: „Резектабилност на карцинома на главата на панкреаса – пред- и интраоперативни критерии“

Научен ръководител: Проф. д-р Кирил Драганов, дмн, АСК УМБАЛ „Токуда“, София

Общи бележки и коментар по процедурата

Със заповед № 15-05-148/ 18.10.2022 год. на изпълнителния директор на „АСК УМБАЛ Токуда“ Д-р Венелина Атанасова съм определен за член на научното жури по официалната защита на горепосочения дисертационен труд.

На първото неприсъствено заседание бях определен да изготвя становище.

Процедурата по защитата отговаря изцяло на изискванията на действащата нормативна рамка в Република България - Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за развитие на академичния състав в „АСК УМБАЛ Токуда“, както и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности (ПУРПНСЗАД) в „АСК УМБАЛ Токуда“.

Д-р Анастазия Симеон Петреска е зачислена в докторантура на самостоятелна подготовка съгл. чл. 27 и чл.28 от ПУРПНСЗАД в „АСК УМБАЛ Токуда“ със заповед № 88/21.02.2018 год. на изпълнителния директор. Изпълнила е индивидуалния докторантски план и успешно е положила изпит за докторантски минимум. На 28.06.2022 год. завършеният дисертационен труд е представен и успешно защитен пред разширен научен колегиум (заповед № 15-05-100/13.06.2022 год. на изпълнителния директор на „АСК УМБАЛ Токуда“), след което със заповед № 15-05-138/30.09.2022 год. д-р Петреска е отчислена с право на официална защита.

В срок получих на хартиен и електронен носител дисертационния труд, автореферата към него, както и пълен комплект документи и материали, свързани с официалната защита, които отговарят напълно на законовите изисквания на горепосочената нормативна рамка.

Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Анастазия Симеон Петреска завършва медицина в МФ на МУ-София през 2001 год., след което специализира в Клиниката по хирургични болести „Проф. А.Станишев“, УМБАЛ „Александроска“ и след успешно положен държавен изпит придобива специалност „Обща хирургия“ през 2008 год. Веднага след това става част от екипа на Клиниката по чернодробна, жлъчна, панкреатична и обща хирургия, МБАЛ „Токуда Болница София“ (сега „АСК УМБАЛ Токуда“ ЕАД), където работи до момента. От 2019 год. тя е и хоноруван асистент по хирургия към МФ на СУ „Св.Климент Охридски“.

Д-р Петреска е провела редица курсове за следдипломно обучение и повишаване на квалификацията, както у нас, така и в чужбина. Това категорично допринася за професионалното ѝ израстване, а съавторството в редица проучвания поражда интереса ѝ към панкреатичната резекционна онкохирургия.

Актуалност на тематиката

Техническото извършване на дуодено-панкреатичните резекции в случаите на карцином на главата на панкреаса (КГП) е отдавна усъвършенствано и е довело до чувствително намаляване на ранната постоперативна смъртност до приемливи стойности под 5%, дори 2.5-3%, а в някои серии и клоняща към 0%. С това се изчерпва позитивната информация. Какво сочат останалите факти? Морбидитетът и най-вече специфичните усложнения остават с висока честота. Диагнозата се поставя късно при 75-80% от болните. Оттук отдалечените резултати не са се подобрили през последните 25-30 години, въпреки мултимодалния лечебен подход. Не на последно място предоперативната преценка за резектабилността на редица случаи се оказва погрешна. Това са притеснителните моменти, касаещи диагностиката и лечението на КГП.

Дисертационният труд на д-р Анастазия Петреска е успешен опит за намиране на отговори на проблема, касаещ точно определяне на резектабилността преди пациентът да влезе в операционната зала.

Преглед на литературата и познаване на проблема

Литературният обзор е задълбочен, актуален и достатъчен като обем (32 стр.). Без да навлиза и без да изпада в излишни подробности, докторантът стегнато представя

кратки статистически, демографски, генетични, клинични и параклинични данни, както и ключови моменти от хирургичната техника, касаещи радикалната резекция на рака на панкреаса. Съществено място е отделено на редица съвременни инструментални неинвазивни и интервенционални методики, без които диагностиката и определянето на лечебната тактика не биха били възможни. Посочени са редица проучвания от последните 2 декади с обсъждане на тяхната чувствителност и специфичност, което обуславя в една или друга степен надеждността и информативността им. В края на обзора д-р Петреска прави кратко обобщение и дефинира седем изводи.

Всичко това доказва наличието на достатъчен практически опит, добра теоретична подготовка, детайлно познаване на проблематиката, а изводите са основен аргумент за започване и провеждане на собственото проучване.

Методика на изследването. Значимост на постигнатите резултати, изводите и приносите.

Целта на дисертационния труд е точна и ясна. Както при всяко такова съвременно изследване, докторантът формулира работната хипотеза, която е в унисон с цялостната концепция. Задачите са адекватни и достатъчни като брой и съдържание за постигане на целта.

Първоначално обработените 695 случая с КГП чрез включващи и изключващи критерии са сведени до 400, което представлява една от най-големите докладвани серии с тази патология в страната. Достатъчно подробно са описани методите на проучването, обобщени в 7 групи, като по отношение на оперативните методи това е допълнено и с богато онагледяване с фигури. Статистическата обработка на получените резултати и факти е съществена част от методиката, гарантираща достигане до достоверни изводи.

Д-р Анастасия Петреска представя собствените резултати и ги анализира (съотв. в обем 29 стр. и 30 стр.) дескриптивно, в табличен и графичен вид.

В тези глави на дисертационния труд за пореден път проличават научно-обосновеният подход и изследователските качества на докторанта.

Задълбочено и в търсене на предиктивност са обработени демографски, клинични, лабораторни, инструментални, интраоперативни и патолого-анатомични данни и характеристики на случаите с КГП. От практическа гледна точка важни са установените или отхвърлените зависимости на резектабилността на тумора от клиничните симптоми, стойностите на туморните маркери, размера на тумора,

диаметъра на главния панкреатичен канал, данните от инвазивните диагностични процедури за ангажиране на магистралните съдове и др.

На базата на статистическите анализи на постигнатите резултати дисертационният труд завършва с 13 изводи и 5 приноси. Пет от изводите са с потвърдителен, а останалите осем с оригинален характер. Приемам всичките пет приноси от проучването.

Обща характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем 144 стандартни страници. Структуриран е правилно, съгласно приетите норми и изисквания за този вид научна продукция у нас. Чете се лесно, за което допринасят добрият стил и граматика, както и адекватното боравене и използване на правилната терминология. Онагледяването е богато - 38 таблици и 15 фигури. Библиографията включва 199 източника, болшинството от които са от последните 10 години.

Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Списъкът на заглавия и представените пълнотекстови статии и доклади от научни форуми, свързани с темата на дисертационния труд са осем на брой. *Всички те съдържат информация и анализи, които в една или друга степен са представени и в дисертацията и доказват системната и изключителна работа на д-р Петреска по въпросите за резектабилността на КГП през годините.*

Критични забележки и препоръки

Част от материалите, включени в обзора, макар и в много кратък вид, е можело да се избегнат, тъй като те нямат пряка връзка с темата на дисертацията - напр. генетични аспекти на карциногенезата, някои статистически данни и др.

Липсата на български източници в библиографията е друга критична бележка, но в интерес на истината на мен не са ми известни други проучвания с подобна цел и научно търсене. Възможно е докторантът и научният му ръководител да са решили да не цитират български автори, тъй като в действителност това би означавало „автоцитиране“.

Посочените критични бележки в никакъв случай не намаляват научната стойност на дисертационния труд и не омаловажават качествата му.

Автореферат

Авторефератът е достатъчен като обем и съдържание и дава ясна, точна и детайлна представа за същността на дисертацията, постигнатите резултати, изводите и приносите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаването ми в качеството на член на научно жури с дисертацията, автореферата и публикациите, свързани с нея давам изключително висока оценка на цялостната работа на д-р Анастазия Симеон Петреска върху прогностичната стойност на някои фактори по отношение на резектабилността на КГП.

Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни постижения, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на „АСК УМБАЛ Токуда“.

Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания, имат оригинален характер и не се установява плагиатство.

Убедено заявявам, че д-р Анастазия Петреска притежава задълбочени теоретични познания и професионални качества, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. Получени резултати, анализът им, направените изводи и приносите доказват личните заслуги на докторанта.

Поради гореизложеното давам своята *положителна оценка* за дисертационния труд на тема „Резектабилност на карцинома на главата на панкреаса – пред- и интраоперативни критерии“ и *предлагам на членовете на почитаемото научно жури да присъдят образователната и научна степен ‘доктор’* на д-р Анастазия Симеон Петреска в докторска програма по „Обща хирургия“, за което аз убедено гласувам „За“.

Изготвил становището:

07.11.2022 год.

.....
(Проф. д-р Атанас Йонков, дм)